639/02

Den 20. januar 2003 blev i sag nr. 55.579:

xxxxx xxxxxxx
xxxxxxxx xx x
xxxx xxxxxxx

mod

FagPension
Krumtappen 2
2500 Valby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har pensionsforsikring i FagPension, påstår ved sin advokat selskabet pligtig at anerkende, at klagerens erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.

Selskabet finder det ikke godtgjort, at klagerens erhvervsevne var nedsat med mindst 2/3 den 30/4 2000.

Det bemærkes, at klageren i maj 2002 har ophævet forsikringen, hvorefter en tidligere eksisterende tvist om ret til præmiefritagelse er bortfaldet.

Klageren er den 8/12 2000 tilkendt mellemste førtidspension med virkning fra 1/1 2001. I kommunens afgørelse hedder det bl.a.: "Begrundelsen er, at Deres arbejdsevne i ethvert erhverv skønnes nedsat med 2/3 af det normale af helbredsmæssige årsager. Højesteretsdommen af 22. december 1999, hvorved der er sket ændringer af praksis indenfor førtidspensionsområdet, har været årsagen til forvaltningens ændrede vurdering af Deres erhvervsevnenedsættelse. Afgørelsen er truffet på baggrund af de foreliggende lægelige oplysninger, herunder et stort antal undersøgelser hos reumatologer, der afgiver forskelligt bud på den helbredsmæssige situation, samt resultatet af iværksat

fleks-job med 2/3 løntilskud. Forvaltningen kan ud fra beskrivelserne af Deres funktionsniveau og resultatet af etableret fleksordning ikke sandsynliggøre, at De vil kunne bestride et halvdagsjob. De er berettiget til hjælp til fremskaffelse af skånejob."

I selskabets redegørelse af 3/5 2001 til nævnet hedder det bl.a.: "Selskabet gør gældende, at forsikrede ikke på det foreliggende grundlag har dokumenteret et dækningsberettigende erhvervsevnetab, hverken ved fratrædelsen af sin stilling 30.4.2000 eller på tidspunktet for den offentlige førtidspensions ikrafttræden 1.1.2001. … *Kort sagsfremstilling:* Forsikrede fratrådte den pensionsgivende stilling knyttet til ordningen hos Fagpension med virkning fra den 30.4.2000. Forsikringen er oprettet 1.8.1999. Den 5.1.2000 modtog selskabet første gang telefonisk anmeldelse om invaliditet fra forsikrede H.E. Selskabet indhenter herefter kopi af helbredsoplysningerne i forbindelse med pensionssagen i Skive Kommune. I brev af 7.3., 11.4. og 19.4.2000 meddeler selskabet forsikrede, at vi ikke har oplysninger nok til endeligt at vurdere sagen, men må afvente resultat af den behandling som på det tidspunkt foregår. Kopi af de 2 sidstnævnte breve vedlægges. Endvidere tilbyder selskabet forsikrede undersøgelse ved speciallæge, hvilket forsikrede afslår. I klage af 3.4.2001 finder forsikredes advokat heller ikke en sådan undersøgelse relevant. Selskabet har endvidere 10.5.2000 meddelt forsikrede, at betingelserne for at være berettiget til et fleksjob med 2/3 løntilskud ikke uden videre kan sidestilles betingelserne for at være berettiget til forsikringsmæssige ydelser, som følge af et varigt og generelt erhvervsevnetab på 2/3, hvorfor vi af samme årsag må foretage en selvstændig vurdering. I december måned 2000 modtager selskabet oplysninger fra forsikrede om udfaldet af den offentlige pensionssag, hvis samlede akter vi rekvirerer i Skive Kommune. I brev af 22.12.2000 forklarer selskabet forsikrede, og senere i brev af 18.1.2001 forsikredes advokat, hvorfor selskabet ikke alene kan tilkende pension på grundlag af en meddelelse om offentlige pensionstilkendelse. … • Den offentlige tilkendelse har virkning fra 1.1.2001. Den vil derfor ikke kunne give grundlag for udbetaling af invalidesummen fra gruppelivsforsikringen i henhold til gruppelivsaftalens § 3A, da denne dækning, som ovenfor omtalt, bortfalder ved fratrædelsen/lønophøret den 30.4.2000. I henhold til denne bestemmelse skal den offentlige tilkendelse ligeledes være sket alene på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, som varigt har nedsat erhvervsevnen. Med begrundelsen i efterfølgende sidste punkt, må det fastholdes, at dette ikke er tilfældet. • Det fremgår af den offentlige tilkendelse, at denne er sket på et bredere grundlag end

det rent lægelige, da kommunens lægekonsulent udtaler, at tilstanden ikke er stationær, og der skønnes ikke at være indikation for at tildele førtidspension på rent helbredsmæssigt grundlag. Sagens speciallægeundersøgelser er foretaget over en længere periode, idet sagens lægelige akter er fra perioden 1994-1998. Hertil kommer en enkelt fra primo år 2000 - altså meget nær tidspunktet for forsikredes fratrædelse/lønophøret. Speciallægeerklæringerne kommer til en del varierende - og endda afvigende - konklusioner omkring lidelser og behandlingsmuligheder. Og der er i de lægelige akter ikke nogen dokumentation for en funktionsindskrænkning, der medfører en varig nedsættelse af forsikredes generelle erhvervsevne med mindst 2/3. Selskabet finder det derfor relevant at lægge mest vægt på speciallægeerklæringen fra overlæge i reumatologi E.R. Denne erklæring er den ovenfor nævnte tidsmæssigt nyeste erklæring, og den er samtidig udstedt nær tidspunktet for vurderingen af en eventuel forsikringsmæssig pensionstilkendelse. Som det fremgår af selskabets brev af 20.2.2001 til forsikredes advokat, er der ifølge speciallægen tale om en kronisk lumbago, ryginsufficiens og kronisk forstuvning af bækkenet. Der er ikke tale om spinalsygdom med nerverodspåvirkning, og der er heller ikke tale om fibromyalgi eller lignende kronisk diffust smertesyndrom. Det foreslås iværksat et behandlingstilbud i form af steroid-blokade, udspændings- og afslapnings- og afspændingsterapi. Ved den objektive undersøgelse findes forsikrede upåvirket med sundt alderssvarende udseende i fuldgod almen tilstand. Forsikrede virker ikke umiddelbart forpint, men går dog med antydningsvis favorisering af venstre ben. Der findes ingen svære objektive undersøgelser, og der findes kun minimale radiologiske forandringer. Selskabet må derfor fastholde, at der i ingen af de lægelige akter er dokumentation for en funktionsindskrænkning, der medfører en varig nedsættelse af den generelle erhvervsevne med mindst 2/3. På det foreliggende lægelige grundlag må selskabet derfor fastholde, at forsikrede ikke opfylder betingelserne for at opnå dækning ved erhvervsevnetab."

Advokaten har hertil i skrivelse af 28/5 2001 til nævnet bemærket: "Der ses ikke at være noget formål med at få min klient til yderligere speciallægeundersøgelser i betragtning af, at Skive Kommune har meddelt, at min klient har fået tilkendt mellemste førtidspension. Man kan ikke blot forhale sagen ved at foreslå en speciallægeundersøgelse, når min klient for længst er gennemundersøgt, og der foreligger det fornødne antal speciallægeerklæringer, jfr. den opremsning af speciallægeerklæringer, som foreligger i

FagPensions skrivelse side 2 nederst. Der ses således ikke noget objektivt lægeligt grundlag for at sende min klient til en ny speciallægevurdering. Det er selvfølgelig formelt korrekt, at selskabet ikke er forpligtet til at følge konklusionen af en offentlig kendelse om tilkendelse af mellemste eller højeste førtidspension, men det er min opfattelse, at en sådan offentlig tilkendelse af mellemste førtidspension har en betydelig bevismæssig vægt. Såfremt man skal fravige en sådan afgørelse kræves der et objektivt lægeligt grundlag og et sådant grundlag savnes fuldstændig i denne sag. … E.R.'s erklæring kan ikke bruges til noget. Af min klients korrespondance med kommunen fremgår det, at der er fremsat alvorlig kritik heraf. I øvrigt er det den eneste speciallæge af de speciallæger, der har undersøgt min klient, der har erklæret, at hun ikke har fibromyalgi. Det forekommer derfor besynderligt, at forsikringsselskabet vælger alene at henholde sig til en enkelt speciallægeerklæring og fuldstændig undlader at forholde sig til de øvrige speciallægeerklæringer."

Nævnet har fået forelagt samtlige kommunens sagsakter.

Af speciallægeerklæringen fra overlæge i reumatologi, E.R., dateret 8/2 2000, fremgår bl.a.: "Resumé: Gennem ca. 16 år tiltagende om end noget varierende smerter primært i venstre lumbogluteal region, opstået i tilslutning til første graviditet og accentueret ved senere graviditeter. Ved sidste og tredje graviditet tilkom der nye smerter tilskrevet bækkenløsning, der atter er svundet. Har gennemgået mange behandlinger uden bedring. Er indstillet til videre behandling på Gigtsanatoriet i Skåde Bakker samt vurdering på smerteklinikken i Ålborg. Har en del sociale vanskeligheder, dels fordi manden som militærperson er i Kosovo, dels en psykisk syg teenagerdatter, som er flyttet hjemmefra. Diagnoser: Lumbago chronica - kronisk lumbago. Insufficientia dorsi - ryginsufficiens. Distorsio pelvis chronica - kronisk forstuvning af bækkenet. Pt.s mangeårige lændesmerter med gradvis forværring kan tilskrives en kronisk bækkendistorsion med speciel affektion af venstre sacrotuberale ligament. Efterhånden tiltagende dekonditioneret og muskelinsufficient på grund af smerterne og den påførte livsstil. Derimod finder man ingen tegn på et diffust kronisk smertesyndrom foreneligt med fibromyalgidiagnosen. De mangeårige smerter gør prognosen usikker, men jeg mener, der er indikation for et behandlingsforsøg, der bør involvere smertemodulerende behandling med tricycliske antidepressiva, eksempelvis Saroten 25 mg til natten i stedet for det hidtidige sovemiddel

Lendorm, et længerevarende forsøg med Cox 2 antireumatisk medikament bør ligeledes forsøges samtidig med genoptræning gerne begyndende i varmtvandsbassin. Der foretages i dag diagnostisk blokade af venstre ligamentum sacrotuberosum med Lidocain 1% 4 ml med umiddelbar god virkning. Denne behandling kan følges op med steroidblokade og udspænding evt. via reumatologisk ambulatorium. På grund af muskelspændingstendensen tilrådes endvidere afspændings/afslapningsterapi. Under forudsætning af respons på de angivne behandlingsretningslinier forventes hendes restarbejdsevne at være ganske pæn. Hun er også veluddannet, men har evt. behov for genopfriskning."

Speciallæge i reumatologi I.A. har i erklæring af 9/8 2002 udtalt bl.a.: "RESUMÉ Har døjet med rygsmerter siden 1988 samt smerter i venstre hofte samt bækkensmerter specielt efter 3. graviditet i 1997. Jeg undersøgte patienten første gang i 1994, hvor hun klinisk frembød et fibromyalgisyndrom. Ny undersøgelse i 1996, hvor hun havde fået tiltagende lændesmerter efter graviditet. Ny undersøgelse i august måned 2000, hvor hun klart var blevet tiltagende forpint med universelle muskelsmerter samt mange smerter ved venstre glutealregion og lænderegion. Hun havde en kronisk smertetilstand og tilfredsstillede de internationale diagnostiske kriterier for fibromyalgisyndrom. Havde været igennem talrige behandlingstiltag uden resultat.

...

AKTUELLE Patienten er nu alene med 2 hjemmeboende børn på 4 og 7 år. Hun har gradvist indenfor de sidste par år fået det værre og værre med tiltagende universelle smerter, dog som tidligere værst smerter omkring venstre hofte samt ryggen og lænden. Også smerter under fødderne, specielt venstre hæl. Hun kan ikke tåle at sidde for længe, efter et kvarter må hun op og stå. Har gradvist måttet opgive flere og flere funktioner. Kan ikke længere deltage i festlige sammenkomster eller gå i biografen. Må sige nej til invitationer. Hun klarer med nød den daglige husholdning, hvor hun må tage mange pauser og hvile midt på dagen. Havde tidligere hjælp af venner og bekendte til indkøb, men har nu en bil til låns og klarer det derfor selv. Hun er træt og det kniber med at huske. Har konstant hovedpine ledsaget af svimmelhed, dette forværret efter hustruvold for et år siden, hvor hun angiveligt pådrog sig brud af 6. cervicalhvirvel."

Selskabet har i skrivelse af 12/9 2002 til nævnet udtalt bl.a.: "Det er selskabets vurdering, at der først med erklæringen af 09.08.2002 fra reumatolog I.A. foreligger dokumentation for en varig nedsættelse af erhvervsevnen med mindst 2/3 af helbredsmæssige årsager. Selskabet fastholder således, at der ikke er dokumenteret en varig nedsættelse af erhvervsevnen med mindst 2/3 før dækningen på ordningen bortfaldt. Forsikrede fratrådte den pensionsgivende stilling knyttet til ordningen hos FagPension med virkning fra den 30.04.2000. Forsikringen er oprettet 01.08.1999. Forsikrede har i maj 2002 ophævet forsikringen så sagen vedrører udelukkende spørgsmålet om ret til summen efter gruppelivsforsikringen, hvilket betyder, at forsikrede skal have dokumenteret et varigt erhvervsevnetab på mindst 2/3 indenfor ethvert erhverv inden den 30.04.2000."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.: "**Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse … Definition af invaliditet** 1. Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne, og det skal være overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen - trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse - er og fortsat må anses at være nedsat til 1/3 eller derunder. 2. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiget til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. … **§ 6 Udbetaling ved erhvervsevnetab** Udbetaling sker, når medlemmet er fratrådt sin stilling og erhvervsevnen varigt er nedsat med mindst 2/3. Pensionsordningen bliver præmiefri, når betingelserne for udbetaling af invalidepension er opfyldt. Ved erhvervsevnetab kan der udbetales: **A Invalidesum fra gruppelivsforsikringen.** Ved erhvervsevnetab før 60-års fødselsdagen udbetales et éngangsbeløb. Efter udbetaling af invalidesum, eller hvis invalidepension tilkendes efter 60-års fødselsdagen, fortsættes dødsfaldsdækningen med den forsikringssum, som er gældende på invaliditetstidspunktet, indtil udgangen af den måned, hvor medlemmet fylder 67 år. Dødsfaldssummen reduceres med udbetalt invalidesum. **B. Invalidepension** Ved erhvervsevnetab før 67-års fødselsdagen udbetales et månedligt beløb. Udbetaling sker sidste gang den 1. i måneden før 67-års fødselsdagen, respektive medlemmets død, eller når erhvervsevnen ikke mere er

nedsat med mindst 2/3. … **§ 3.A - Invalidesum** Omfatter gruppelivsforsikringen invalidesum, vil retten til udbetaling indtræde, når gruppemedlemmets erhvervsevne - efter datoen for optagelse i gruppelivsforsikringen, men inden opnået 67 års alder - på grund af sygdom eller ulykkestilfælde varigt er nedsat. En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når gruppemedlemmet alene af den anførte grund tilkendes pension fra det offentlige. Erhvervsevnen skal før det 60. år være nedsat til 1/3 og efter det 60. år til halvdelen eller derunder af den fulde erhvervsevne. … **§ 4. - Invaliderente** Omfatter gruppelivsforsikringen invaliderente, vil retten til udbetaling indtræde, når gruppemedlemmets erhvervsevne - efter datoen for optagelse i gruppelivsforsikringen, men inden det i aftalen fastsatte tidspunkt for dækningens ophør, dog længst til det 67. år - på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når gruppemedlemmet efter FagPensions skøn ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at tjene mere end 1/3 af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Nævnet udtaler:
Også henset til den bevisværdi, der er knyttet til afgørelsen i den offentlige pensionssag, finder nævnet, at klageren ikke forud herfor havde mistet 2/3 af sin generelle erhvervsevne. Denne vurdering støttes af den nu foreliggende speciallægeerklæring og dennes beskrivelse af den accellererende udvikling i klagerens helbredstilstand.

Da klageren således ikke har godtgjort et varigt generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3 inden den 30/4 2000,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand